

Ludvík Vaculík: Komunismus je bití

Víc než stoletou obchůzkou Evropou končí strašidlo komunismu také u nás upřímným projevem své povahy: bitím lidí na náměstí. A mýlí se, jestli netaktizuje, sovětský dramatik Šatrov, kdy v "Diktatuře svědomí" /Divadlo pracujících ve Zlíně/ podává věc tak, jako by se šlechtná idea komunismu měla jen očistit od zla, to nejde, je to zlo samo.

Já jsem na to náměstí nešel, protože bych jistě vletěl do něčeho, při čemž by mne zabili. Prý na ně lidé volali "Fašisti" a Gestapo". To je nesprávné! Oni nejsou suroví proto, že by ztratili nervy či se vymkli z řízení, nejsou jako "Fašisté". Jsou nelidští, nezávisle a samostatně ze své povahy a výchovy i řízení. Proto na ně příště volejte "Komunisti". Pak se ani neurazí, jako se podle Gottwalda nemůže urazit vůl, když se mu tak řekne. A dále, oni nejsou suroví, jen když bijí, jsou takoví pořádku: když schůzují, vyměňují si zkušenosti, přednášejí, vychovávají či vysílají. A v kondici, jakou nám předvedli, prostě jen nechali dojít na svá slova. "Máme vedoucí úlohu", říkají ex katedra, a kdo jim jí upře, toho mlátí, na tom jsou mezi sebou dohodnutí.

Slovo vést přeci znamená mlátit. Ano, po staletém vzdělaném hegelováním končí komunismus, tisknut ke zdi důsledky svých činů, bitím lidí: má to ve svých filozofických genech. A ty, když se spojí s biologickými geny ostravského chacharství, komunismus vydá rudý květ.

Oni ovšem vždycky někoho bili, jenže to dělávali tajně či neveřejně, bez vědomí jiných lidí nebo s jejich zkaženým vědomím. Po této stránce jsou poslední události pokrokem ze tmy ke světlu. Vládá vůbec udělala pro nás kus práce: po dvaceti letech zatajování každého občanského nesouhlasu dala Chartě 77 a jiným skupinám místo ve sdělovacích prostředcích, zpopularizovala některá čestná jména. Probudila konečně zájem o Jana Palacha! Rudé právo ve špatném úmyslu otisklo poetický program Českých dětí, ten však musel mnohé čtenáře okouzlit, neboť v tom okolním slovním hnoji zručel jak lesní studánka.

Jednu těžkou myšlenku však máme: kde se vzalo tolik surovců v uniformě i v civilu, kdo je tak vychoval a řídil? Až dnešní prozatímní vláda odejde, kam dále tolik defektních osob? Dneska se na Západě i na Východě rodí myšlenka "společného evropského domu" a první právní akty črtají základy humánnějšího řádu v něm. V takovém domě potom jednání vycházející ze zlořinecké povahy přijde před soud. Tisíce pachatelů obviněných ze surovosti při výkonu služby se bude zase jistě utíkat před známou norimberskou výmluvou: plnil jsem jen rozkaz! Proto se snažme prosadit do příštího evropského zákoníku ještě jeden paragraf: Kdo dokáže splnit rozkaz odporující lidskosti, bude zbaven občanských práv!

/ 5. února 1989 /